

INTERVIEW MET BOB VANDENDRIESSCHE

Famke Valck

In juni 2002 besloten de VZZ en de Zoogdierenwerkgroep Vlaanderen, na een gezamenlijke vergadering, op allerlei vlakken samen te gaan werken (zie ook de bestuurscolumn in Zoogdier 13 (4)). Dit wekte de nieuwsgierigheid van de Zoogdierredactie en we vonden Bob Vandendriessche van de ZWG bereid een aantal vragen daarover te beantwoorden.

Je bent actief bij de Zoogdierenwerkgroep Vlaanderen. Wat is dat voor 'n organisatie?
De Zoogdierenwerkgroep is een werkgroep van 'Natuurpunt Studie', en dat is weer één van de deelverenigingen van 'Natuurpunt'. Die vereniging telt zo'n 50.000 leden en kun je nog het beste vergelijken met het Natuurmonumenten in Nederland. 'Natuurpunt Studie' is min of meer vergelijkbaar met jullie KNNV. De oude verenigingen 'Wielewaal' en 'Natuurreservaten' fuseerden in 2001 tot 'Natuurpunt', nadat hun doelstellingen in de loop van de vorige eeuw steeds meer naar elkaar waren toegegroeid. De 'Wielewaal' was ontstaan als vereniging van vogelkijkers en -beschermers. 'Natuurreservaten' was van meet af aan een natuurbehoudsvereniging in de brede zin van het woord. Allerlei thematische werkgroepen, waarvan er enkele indertijd onafhankelijk van elkaar waren ontstaan, profiteerden van de impuls van de fusie door mee op de kar te springen en een nieuwe start te nemen. Het is ook in 2001 dat de Zoogdierenwerkgroep Vlaanderen boven de doopvont werd gehouden. Allang was er in Vlaanderen een aantal mensen, vooral (ex-) Jeugdbonders (waaronder ikzelf), in hun vrije tijd bezig met zoogdieren, maar al die jaren was de zoogdierenwerkgroep van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie, (die al in 1983 het goede voorbeeld gaf door te fuseren met de toenmalige 'Wielewaaljongeren' tot de huidige JNM) de enige echte landelijke zoogdierenvereniging.

Waar houden jullie je zoal mee bezig?

Het belangrijkste project dat momenteel loopt binnen de Zoogdierenwerkgroep is uiteraard het atlasproject, waarvoor Sven Verkem werd aangeworven als betaalde kracht. Voor het atlasproject werkt de zoogdierenwerkgroep samen met de Vleermuizenwerkgroep, de Jeugdbond, het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer en enkele andere partners. Naast het atlasproject waren er dit jaar nog enkele in het oog springende internationale activiteiten, zoals het Boommarkerweekend op de Veluwe, het Knaagdiersymposium in Antwerpen en het Hamstercongres in Tongeren. Niet minder belangrijk zijn de vele lokale activiteiten overal te lande, zoals dia-avonden, braakbalpluisactiviteiten, excursies, cursussen, kleine plaatselijke onderzoekjes, enzovoorts. Dikwijls zetten mensen na zo'n activiteit de 'stap' naar zoogdieren.

Wat is je functie bij Zoogdierenwerkgroep Vlaanderen?

Op de oprichtingsvergadering begin december 2001 werd ik voorzitter van de zoogdierenwerkgroep. Van mijn functie bestaat geen strikte taakomschrijving, maar naast voor de hand liggende zaken als het voorzitten van de bestuursvergaderingen en het oplossen van de dagelijkse probleempjes, houd ik ervan om mensen enthousiast te maken voor zoogdieren. Vergaderingen of studiedagen zijn daarvoor niet de beste plaats: de meeste mensen die je daar tegen het lijf loopt zijn al enthousiast! Ik vertoef dus

eigenlijk even graag onder zoogdieranal-fabeten als onder zoogdierfanatiekelin-gen. Het op de agenda zetten van zoog-dierbescherming bij overheden, zowel lokaal als nationaal, beschouw ik als een taak van alle bestuursleden van de werk-groep. Het atlasproject tenslotte, slorpt ook heel wat van m'n tijd op, maar hier geldt dat de voldoening de inspanning ruimschoots goedmaakt

Hoe kwam Zoogdierenwerkgroep Vlaan-deren op het idee om met de VZZ samen te gaan werken?

De VZZ heeft in Vlaanderen de reputa-tie een professionele en dynamische ver-eniging te zijn. Aangezien de VZZ zich profileert als vereniging die de Benelux als werkingsgebied heeft, leek het ons kort na onze oprichting heel logisch om met beide besturen rond de tafel te gaan zitten. Om te beginnen wilden we wel eens persoonlijk kennismaken met de mensen van het VZZ-bestuur, maar bovenal is Vlaanderen zo'n klein lapje grond, dat we bij bijna alles wat we doen min of meer vanzelf in Nederland terecht komen. Denk maar aan de hamster, mi-grerende vleermuizen, zwervende boom-marters, het beverrattenprobleem, de zeehondenziekte, enzovoorts. Tenslotte maakt de gemeenschappelijke taal het communiceren erg makkelijk, natuurlijk (hoewel...).

Op welk vlak gaan Zoogdierenwerkgroep Vlaanderen en de VZZ samenwerken?

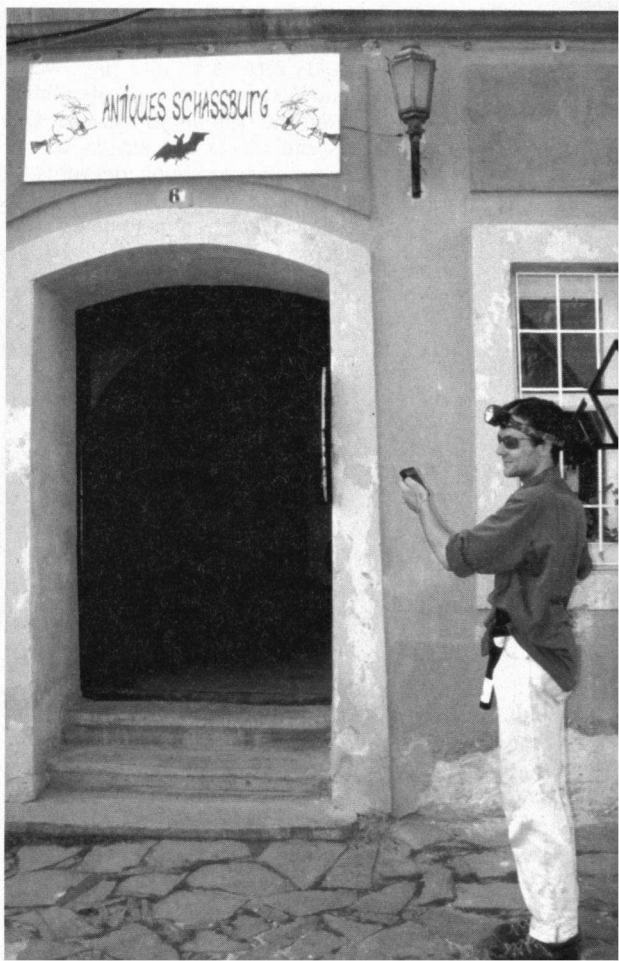
In het veld zal de samenwerking zich voorlopig (helaas) waarschijnlijk beper-ken tot nu en dan een gezamenlijk week-end of hier en daar een gezamenlijke excursie in de grensstreek. Voorlopig zijn er wel al goeie contacten met de boom-marterwerkgroep omtrent het samen inventariseren van de grensregio. Mis-schien wakkert de interesse bij de Vla-mingen wel aan om eens een activiteit van de veldwerkgroep van de VZZ mee te maken. Over hun zomerkampen doen bij ons alvast stevige verhalen de ronde. In geschreven vorm zouden beide ver-enigingen vanaf nu echter veel zichtbaar-der voor mekaar moeten worden, en dan hebben we het over het tijdschrift Zoogdier natuurlijk. Zoogdier moet in de toekomst nog veel meer een blad voor Nederlanders én Vlamingen worden. Daarom moeten de Vlaamse redactiele-den ervoor zorgen dat de bijdrage van Vlaamse artikels een vanzelfsprekend-heid wordt. Daarmee bieden we de Nederlanders een blik over de grens, en

wordt het blad herkenbaar en interessant voor Vlamingen.

Tenslotte is er nog ons atlasproject: bij de soortbesprekingen in de atlas willen we telkens kort ingaan op de actuele ver-spreidingssituatie in de verschillende grensregio's. Voor Nederland rekenen we hiervoor natuurlijk op de VZZ. De uitwisseling van gegevens moet uiteraard tweerichtingsverkeer zijn, maar daar voorzie ik geen problemen. Wie weet loopt hier of daar al iemand rond met plannen voor een 'Zoogdierenatlas van de Benelux'?

Hoe zie jij de meerwaarde van deze samen-werking?

Om te beginnen denk ik dat we heel een-voudig veel van mekaar kunnen leren. Op welke gebieden? Nou ja, dat ligt mis-schien wat gevoelig hé? Als je het mij vraagt zijn de professionaliteit van de VZZ en de ietwat Bourgondische sfeer bij de ZWG best combineerbaar! Maar het engagement dat we nu aangaan om samen dingen te bekijken of aan te

pakken, zorgt ervoor dat we meer dan vroeger een blik over de grens werpen. Dat kan alleen maar positief zijn, tenslotte storen zoogdieren zich ook niet aan grenzen. Bovendien straalt een vereniging met een grensoverschrijdende werking toch altijd iets extra's uit naar de buitenwereld. Als wij Vlamingen, met een vlot geschreven artikel uit Zoogdier in de hand kunnen argumenteren met: "Kijk maar, in Nederland...", dan hebben we als het ware meteen een bondgenoot uit onverwachte hoek. Daarbij speelt de leesbaarheid van de artikels een grote rol. Een dik wetenschappelijk rapport komt misschien indrukwekkender over, maar voor de partij die je tracht te overtuigen is het niet altijd eenvoudig om er al lezend de essentie uit te halen. Dat is werk voor de auteurs van Zoogdier.

Je bent ook toegetreden tot de redactie van Zoogdier. Dat vindt de redactie buitengewoon leuk, maar wat is daarvoor de reden? Je kon er in Vlaanderen niet naast: er was geen aan Zoogdier gelijkwaardig tijdschrift. En terwijl het tijdschrift zich toch profileert als een blad voor en door Nederlanders én Vlamingen, was voor Vlamingen het tijdschrift Zoogdier toch nog altijd iets dat uit 'het verre Nederland' kwam, en dus per definitie - maar onterecht! - minder interessant. Om daar iets aan te veranderen, zo was al gebleken op onze eerste overlegvergadering met de VZZ, was het absoluut nodig dat tenminste één, en nog beter twee Vlamingen de Zoogdierredactie zouden

versterken. De laatste jaren was de deelname van Vlamingen aan de redactie beperkt tot de werkzaamheden van Dirk Criel als vaste redactiemedewerker voor Hyperlink, en de twee gastredacteurs van de 'Vlaamse vleermuisspecial' in 2001. Binnen ons bestuur hebben we afgesproken dat minstens één van onze bestuursleden zich van nu af aan zou engageren om deel uit te maken van de Zoogdierredactie. Voor ons eerste werkjaar heb ikzelf die taak alvast met veel plezier op me genomen. Dat ook Sven Verkem zich als redactielid heeft geëngageerd, zou ervoor moeten zorgen dat de Vlaamse aanwezigheid in de redactie verzekerd is.

Heb je nog 'n boodschap voor de leden van de VZZ?

Waar ik zelf ooit lang heb over nagedacht, was een passage uit een boek over de geschiedenis van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie. Daar bedacht de auteur enkele verklaringen voor het destijds dalende ledenaantal van de Jeugdbond. Eén mogelijke verklaring lag volgens de auteur in het feit dat jongeren misschien stilaan de indruk kregen dat op gebied van fauna en flora in Nederland alles wel zo'n beetje ontdekt was, en er dus eigenlijk niets meer te beleven viel. Als je al die glimmende boeken en atlassen op de boekenplank ziet staan, dan kun je inderdaad, en dat geldt zeker voor jongeren, die indruk krijgen. Wie echter wat dieper graaft merkt al gauw dat we, ook - en ik zou bijna zeggen, zéker - over sommige van onze inheemse zoogdieren eigenlijk nog maar bitter weinig afweten. Hoe indrukwekkend de stapel literatuur ook lijkt, veel vragen zijn nog onbeantwoord. Zeg dus op de eerstvolgende wandeling die je gidst niet alleen: "Tijdens de zomer leven laatvliegers op zolders", maar vervolgens ook: "... maar we hebben er geen flauw idee van waar ze overwinteren." Of niet: "In Nederland komt de hazelmuis enkel voor in Zuid-Limburg", maar ook: "Het is onduidelijk in hoeverre de hazelmuis ook voorkomt in het deel van Duitsland dicht langs de Nederlandse oostgrens" (juist, zo staat het letterlijk in 'Zoogdieren van West-Europa'). Niet doen alsof we alles al weten dus, daar knappen mensen met een drang naar ontdekken op af, en dat zijn nu net de mensen die we zo nodig hebben!

